

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 175/18

Λουξεμβούργο, 15 Νοεμβρίου 2018

Αποφάσεις στις υποθέσεις T-207/10 Deutsche Telekom κατά Επιτροπής,
T-227/10 Banco Santander κατά Επιτροπής, T-239/11 Sigma Alimentos
Exterior κατά Επιτροπής, T-405/11 Axa Mediterranean κατά Επιτροπής,
T-406/11 Prosegur Compañía de Seguridad κατά Επιτροπής,
T-219/10 RENV World Duty Free Group κατά Επιτροπής και T-399/11 RENV
Banco Santander και Santusa
κατά Επιτροπής

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις οποίες το ισπανικό φορολογικό καθεστώς αποσβέσεως της «χρηματοοικονομικής» υπεραξίας χαρακτηρίζεται ως κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά

Κατά το ισπανικό φορολογικό δίκαιο, η απόσβεση της υπεραξίας (goodwill) για φορολογικούς σκοπούς είναι δυνατή μόνον σε περίπτωση συνενώσεως επιχειρήσεων. Εντούτοις, σύμφωνα με φορολογικό μέτρο που προστέθηκε το 2001 στον ισπανικό νόμο περί φόρου εταιριών, όταν μια επιχείρηση υποκείμενη στον φόρο αυτόν αποκτά μερίδια της τάξεως του 5 % τουλάχιστον στο κεφάλαιο εταιρίας που δεν έχει τη φορολογική της έδρα στο κράτος αυτό και τα διακρατεί αδιαλείπτως για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους, η «χρηματοοικονομική» υπεραξία που προκύπτει μπορεί να εκπέσει υπό τη μορφή αποσβέσεως από τη βάση επιβολής του φόρου εταιριών τον οποίον οφείλει η εν λόγω επιχείρηση. Η «χρηματοοικονομική» υπεραξία ισούται με την υπεραξία που θα είχε καταχωριστεί στα λογιστικά βιβλία της αγοράστριας εταιρίας σε περίπτωση συνενώσεως των δύο επιχειρήσεων.

Με γραπτές ερωτήσεις που κατέθεσαν το 2005 και το 2006, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζήτησαν να μάθουν από την Επιτροπή εάν το επίμαχο φορολογικό μέτρο έπρεπε να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση. Η Επιτροπή απάντησε κατ' ουσίαν ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, το εν λόγω μέτρο δεν αποτελούσε κρατική ενίσχυση. Ωστόσο, κατόπιν καταγγελίας ιδιώτη επιχειρηματία, η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας τον Οκτώβριο του 2007. Η διαδικασία σχετικά με την απόκτηση συμμετοχών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης περατώθηκε με απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 2009¹ και η διαδικασία σχετικά με την απόκτηση συμμετοχών εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης περατώθηκε με απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2011². Με τις αποφάσεις αυτές κηρύσσεται ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά το επίμαχο μέτρο και προβλέπεται η ανάκτηση από την Ισπανία των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν.

Επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ισπανία, μεταξύ των οποίων η Autogrill España, SA (vuv World Duty Free Group, SA), η Banco Santander και η Santusa Holding, ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακυρώσει τις αποφάσεις της Επιτροπής. Με αποφάσεις της 7ης Νοεμβρίου 2014³, το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε τις δύο αποφάσεις της Επιτροπής με το σκεπτικό ότι η τελευταία δεν είχε αποδείξει τον επιλεκτικό χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου. Το

¹ Απόφαση 2011/5/EK της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη φορολογική απόσβεση χρηματοοικονομικού εμπορικού κεφαλαίου για τη συμμετοχή σε ξένο μετοχικό κεφάλαιο υπό τον αριθμό C 45/07 (πρώην NN 51/07, πρώην CP 9/07) εφαρμοσθείσα από την Ισπανία (EE 2011, L 7, σ. 48).

² Απόφαση 2011/282/EE της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2011, σχετικά με τη φορολογική απόσβεση χρηματοοικονομικής υπεραξίας για τη συμμετοχή σε ξένο μετοχικό κεφάλαιο αριθ. C 45/07 (πρώην NN 51/07, πρώην CP 9/07) εφαρμοσθείσα από την Ισπανία (EE 2011, L 135, σ. 1). Στην απόφαση αυτή εκδόθηκαν δύο διορθωτικά τα οποία δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 3 Μαρτίου 2011 και στις 26 Νοεμβρίου 2011.

³ Αποφάσεις της 7ης Νοεμβρίου 2014, [T-219/10](#) Autogrill España SA κατά Επιτροπής και [T-399/11](#) Banco Santander SA και Santusa Holding SL κατά Επιτροπής, βλ. [AT 145/14](#).

Δικαστήριο αναίρεσε τις δύο αυτές αποφάσεις το 2016⁴. Το Γενικό Δικαστήριο κλήθηκε επομένως να αποφανθεί εκ νέου επί του ενδεχόμενου επιλεκτικού χαρακτήρα του επίμαχου φορολογικού μέτρου, ο οποίος αποτελεί ένα από τα κριτήρια που πρέπει να συντρέχουν κατ' ανάγκη και σωρευτικώς ώστε να χαρακτηριστεί ένα εθνικό μέτρο ως κρατική ενίσχυση.

Ένα μέτρο θεωρείται ότι έχει επιλεκτικό χαρακτήρα όταν ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις έναντι άλλων, αποκλείοντας τις τελευταίες από το πεδίο εφαρμογής του ή, σύμφωνα με τη **μέθοδο των τριών σταδίων**, της οποίας την ιδιαίτερη σημασία υπενθύμισε το Δικαστήριο με την απόφασή του του 2016, όταν επιφυλάσσει αδικαιολόγητα διαφορετική μεταχείριση σε επιχειρήσεις που τελούν σε συγκρίσιμες καταστάσεις. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, για τον χαρακτηρισμό ενός φορολογικού μέτρου ως επιλεκτικού, η Επιτροπή πρέπει να προσδιορίσει το κοινό ή κανονικό φορολογικό καθεστώς που έχει εφαρμογή στο οικείο κράτος μέλος και να αποδείξει ότι το επίμαχο φορολογικό μέτρο παρεκκλίνει από το εν λόγω κοινό καθεστώς. Η έννοια της κρατικής ενισχύσεως δεν αναφέρεται ωστόσο στα μέτρα που εισάγουν διαφοροποίηση μεταξύ επιχειρήσεων ευρισκόμενων, υπό το πρίσμα του σκοπού που επιδιώκεται με το επίμαχο νομικό καθεστώς, σε συγκρίσιμη πραγματική και νομική κατάσταση και, ως εκ τούτου, είναι a priori επιλεκτικής εφαρμογής, όταν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος κατορθώνει να αποδείξει ότι η διαφοροποίηση αυτή δικαιολογείται από τη φύση ή την οικονομία του καθεστώτος στο οποίο εντάσσονται τα μέτρα αυτά.

Εφαρμόζοντας τη μέθοδο των τριών σταδίων, το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το επίμαχο μέτρο έχει επιλεκτικό χαρακτήρα, παρότι πρόσβαση στο πλεονέκτημα που προβλέπει έχουν όλες τις επιχειρήσεις οι οποίες υπόκεινται σε φόρο εταιριών στην Ισπανία. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει μεταξύ άλλων ότι οι επιχειρήσεις που υπόκεινται στον φόρο εταιριών στην Ισπανία, όταν αποκτούν μερίδια στο κεφάλαιο εταιριών με φορολογική έδρα στην Ισπανία, δεν μπορούν να τύχουν, σε σχέση με τις πράξεις αυτές, του πλεονεκτήματος που προβλέπει η εν λόγω διάταξη περί εκπτώσεως, σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που αποκτούν μερίδια στο εξωτερικό. Το Γενικό Δικαστήριο συνάγει εξ αυτού το συμπέρασμα ότι ένα εθνικό φορολογικό μέτρο όπως το επίμαχο, το οποίο παρέχει πλεονέκτημα του οποίου η χορήγηση εξαρτάται από τη διενέργεια οικονομικής πράξεως, είναι δυνατόν να έχει επιλεκτικό χαρακτήρα, ακόμη και αν, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της πράξεως, οποιαδήποτε επιχείρηση μπορεί να επιλέξει ελεύθερα να προβεί σε αυτήν. Επί της βάσεως αυτής, διαπιστώνει ότι πλέον, σύμφωνα με το Δικαστήριο, **ένα μέτρο μπορεί να έχει επιλεκτικό χαρακτήρα ακόμη και όταν η διαφορετική μεταχείριση που προκύπτει από αυτό στηρίζεται στη διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων που επιλέγουν να προβούν σε ορισμένες πράξεις και άλλων επιχειρήσεων που επιλέγουν να μην προβούν σε αυτές και όχι στη διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους.**

Για να συναγάγει τον επιλεκτικό χαρακτήρα του επίμαχου φορολογικού μέτρου, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, όπως και η Επιτροπή, ότι το μέτρο αυτό εισάγει διαφορετική μεταχείριση μεταξύ επιχειρήσεων, η οποία δεν δικαιολογείται από τη φύση και την οικονομία του ισπανικού φορολογικού καθεστώτος που διέπει την υπεραξία.

Επομένως, με τις σημερινές του αποφάσεις (υποθέσεις T-227/10, T-239/11, T-405/11, T-406/11, T-219/10 RENV και T-399/11 RENV), **το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει τις δύο αποφάσεις της Επιτροπής.**

Όσον αφορά την υπόθεση T-207/10, **το Γενικό Δικαστήριο επικυρώνει επίσης τη διάταξη της αποφάσεως του 2009 με την οποία επετράπη η εξακολούθηση, καθ' όλη την περίοδο αποσβέσεως, της εφαρμογής του ισπανικού φορολογικού μέτρου στις περιπτώσεις αποκτήσεως συμμετοχών πριν τις 21 Δεκεμβρίου 2007** (ημερομηνία δημοσίευσής στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης της αποφάσεως για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας) ή στις περιπτώσεις στις οποίες η διαδικασία αποκτήσεως συμμετοχών είχε κινηθεί κατά τρόπο αμετάκλητο πριν την ημερομηνία αυτή. **Η εν λόγω διάταξη είχε ως σκοπό να προστατεύσει τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ωφελουμένων από το μέτρο αυτό, οι οποίοι, κατόπιν των απαντήσεων που δόθηκαν προς αυτή την κατεύθυνση από την**

⁴ Απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, συνεκδικασθείσες υποθέσεις [C-20/15 P](#) και [C-21/15 P](#), Επιτροπή κατά World Duty Free Group κ.λπ., βλ. [AT 139/16](#).

Επιτροπή το 2006 στις ως άνω κοινοβουλευτικές ερωτήσεις, θεώρησαν δικαιολογημένα ότι το εν λόγω μέτρο δεν αποτελούσε κρατική ενίσχυση. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ειδικότερα ότι η Επιτροπή είχε παράσχει στους ωφελουμένους από το επίμαχο μέτρο συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις ότι το μέτρο αυτό δεν υπόκειται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και ότι η εμπιστοσύνη των εν λόγω ωφελουμένων στη νομιμότητα του μέτρου ήταν δικαιολογημένη. Εκτιμά εξάλλου ότι η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη που προκάλεσαν οι απαντήσεις της αφορούσε τη διατήρηση του φορολογικού μέτρου που είχε τεθεί σε ισχύ το 2002 και, ως εκ τούτου, κάλυπτε τις περιπτώσεις αποκτήσεως συμμετοχών από την ημερομηνία αυτή και εφεξής, καθώς και τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν σε σχέση με τις περιπτώσεις αυτές αποκτήσεως συμμετοχών, ακόμη και αν είχαν χορηγηθεί πριν τις απαντήσεις του 2006.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων ([T-207/10](#), [T-227/10](#), [T-239/11](#), [T-405/11](#), [T-406/11](#), [T-219/10 RENV](#) et [T-399/11 RENV](#)) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση των αποφάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106